

Vergroening van waterrijke veenweidegebieden: tweejarige pilot levert bouwstenen voor het nieuwe GLB

In maart 2019 startte het tweejarig pilotproject “Vergroening van waterrijke veenweidegebieden”. De pilot levert bouwstenen voor het nieuwe Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) dat in 2022 van kracht wordt. Daarin zullen de betalingen sterker dan nu worden gekoppeld aan groene tegenprestaties. In de pilot onderzoeken we wat effectieve maatregelenmenu's zijn voor vergroening in veenweidegebieden, hoe deze het beste in de diverse onderdelen van het GLB kunnen worden opgenomen en welke rol collectieven hierbij kunnen spelen. In de pilot werken drie veenweidecollectieven samen: Water, Land & Dijken, Noord-Holland Zuid en Rijn Vecht & Venen.

De pilot heeft drie speerpunten:

1. Ontwikkelen van een doelmatig maatregelenmenu voor bodem, water en klimaat.
2. Ontwikkelen van een effectieve 'groenblauwe dooradering'.
3. Versterken van de relatie tussen GLB en keteninitiatieven.

1. Keuzemenu met puntensysteem voor bodem, water en klimaat

Er is een keuzemenu ontwikkeld met ruim 20 maatregelen verdeeld over drie 'modules': water, bodem en klimaat. Elke module kent een setje verplichte en

een set keuzemaatregelen. Met elke maatregel scoort de veehouder punten, waarbij de score mede afhankelijk is van de geleverde prestatie. Op basis van het totale aantal punten kan de veehouder brons, zilver of goud scores, met bij elk niveau een passende vergoeding. Om het de veehouder makkelijk te maken is een app ontwikkeld waarin hij de maatregelen van zijn keuze kan aanklikken en de puntenscore in beeld krijgt. In 2019 doen aan dit onderdeel zo'n veertig veehouders mee.

2. Groenblauwe dooradering op polderniveau

Hier staan biodiversiteit en landschap centraal. Er zijn vier relatief kleine (max. 500 ha) gebieden geselecteerd.

teerd waar in samenspraak met de veehouders een doordacht 'ontwerp' wordt gemaakt van een netwerk van ecologische verbindingen op polderniveau. Dat gebeurt najaar 2019; de praktijkmaatregelen die bij dit onderdeel aan de orde zijn, worden in 2020 uitgevoerd.

3. Relatie tussen publieke en private vergroeningsprikkels

Deduurzaamheidsinitiatieven in de zuivelketen nemen de laatste jaren sterk toe. Het is van belang om tot een goede balans te komen tussen zaken die de keten stimuleert en prestaties die de overheid stimuleert. Daar mag best overlap in zitten, als alle pijlen voor de veehouder maar dezelfde kant op wijzen. Dit onderdeel kent geen praktijkmaatregelen, maar bestaat vooral uit overleg met ketenpartijen.

Studieclubs en themabijeenkomsten

De deelnemers denken actief mee over de vormgeving van het nieuwe GLB. Ze vormen studieclubs waarin ze ervaringen uitwisselen en nieuwe kennis opdoen, bijvoorbeeld over de bodem. Ook worden er themabijeenkomsten georganiseerd over maatregelen die zich minder goed lenen voor een praktijktoets, zoals blijvend grasland en andere mogelijkheden van (betaling voor) koolstofopslag. Het recente Klimaatakkoord heeft voor de veenweidegebieden immers nogal wat in petto.

Meer informatie?

De pilot is één van zeven GLB-pilots die verspreid over het land plaatsvinden, gecoördineerd door Boeren-Natuur en LTO. Opdrachtgever is het ministerie van LNV; de pilots worden gefinancierd uit het Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling. Voor meer informatie, zie <https://waterlandendijken.nl/glb-pilot/>. Daar vindt u ook de contactgegevens van de projectleiders.

Deelnemer Frank de Wit aan het woord:

"Ik heb een melkveebedrijf met 110 koeien op 70 ha in de polders de Zeevang en de Beemster. Ik heb gekozen voor de module bodem, omdat die maatregelen bevat die ik zinvol én uitdagend vind. Binnen die module heb ik 13 van de 16 beschikbare maatregelen gekozen. Bijvoorbeeld voor beperkte graslandvernieuwing: 5% op veen en 8% op klei. Dat is voor mij een spannende, omdat ik ook grond aan bollentelers verhuur en maïs verbouw. Ook heb ik gekozen voor verlaging van de kunstmestgift met 50 kg per ha. Met andere deelnemers bespreken we in een studieclub manieren om toch de ruwvoerproductie op peil te houden. Daarnaast hou ik 1 m brede mestvrije zones langs sloten aan. Deze zone wordt bovendien niet gemaaid, waardoor een kruidenrijke rand ontstaat die ook winst levert voor biodiversiteit en landschap. Ik ontvang in totaal enkele duizenden euro's vergoeding per jaar. Dat lijkt niet veel, maar niet alle maatregelen brengen kosten met zich mee. De winst van de pilot zit bovendien vooral in het opdoen van ervaring met de gekozen maatregelen en het delen van ervaringen met collega's. En vooral ook in een effectief én wervend pakket groene GLB-maatregelen."

Het gehele interview is te lezen op:
<https://toekomstglb.nl/melkhouder-aan-de-slag-met-13-groene-glb-maatregelen/>